

ผนวก ง.

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับองค์กรที่ทำหน้าที่รับรองฮาลาล

(สำเนา)

ที่ นร 0601/312

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ท่าช้าง วังหน้า กรุงเทพฯ ฯ 10200

8 เมษายน 2542

เรื่อง การหารือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม

เรียน คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/ ป 541 ลงวันที่ 28 มกราคม 2542

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกเรื่องอำนาจหน้าที่ในการให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม ตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ.2540

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้ทางคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่กระทรวงมหาดไทยขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการออกประกาศให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 ว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของจุฬาราชมนตรี หรือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ความละเอียดทราบอยู่แล้วนั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ 7) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่าจุฬาราชมนตรีมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ.2540 และอำนาจหน้าที่ออกประกาศเกี่ยวกับข้อวินิจฉัยตามบทบัญญัติแห่งอิสลามตามมาตรา 8(4) นั้น หมายความว่าเมื่อหลักศาสนาอิสลามหรือบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในข้อใดหรือเรื่องใดไม่ชัดเจนหรือกรณีมีข้อสงสัย และ

จุฬาราชมนตรีได้มีคำวินิจฉัย หรือมีคำอธิบายหลักศาสนาอิสลามหรือบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในข้อนั้นหรือในเรื่องนั้นแล้ว จุฬาราชมนตรีก็มีอำนาจหน้าที่ที่จะประกาศคำวินิจฉัยหรือคำอธิบายนั้นให้ผู้ซึ่งนับถือศาสนาอิสลามได้ทราบและถือปฏิบัติ ส่วนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ.2540 และอำนาจหน้าที่ในการให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามตามมาตรา 18(9) นั้น หมายความว่าคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ให้คำรับรองว่าเรื่องใดหรือสิ่งใดเป็นเรื่องหรือเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม หรือเป็นไปตามหลักศาสนาอิสลาม หรือบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามที่ได้บัญญัติไว้ชัดเจนแล้ว หรือที่จุฬาราชมนตรีได้ออกประกาศข้อวินิจฉัยไว้แล้ว และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามในจังหวัดตามมาตรา 26(13) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ.2540 กรณีจังหวัดใดไม่มีคณะกรรมการประจำจังหวัด อำนาจหน้าที่นั้นเป็นของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการกลางฯ อาจมอบหมายให้คณะกรรมการประจำจังหวัดที่ใกล้เคียงปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนได้ ทั้งนี้ตามมาตรา 18(6) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ.2540

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมหนังสือนี้

ในการพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย(กรมการปกครอง) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักปลัดกระทรวงและกรมการศาสนา) ผู้แทนจุฬาราชมนตรี และผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อักขราทร จุฬารัตน

(นายอักขราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม

โทร. 222 0206-9, โทรสาร 226 6201, 226 3611-2

เรื่อง อำนาจหน้าที่ในการให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท 0310.2/257 ลงวันที่ 11 มกราคม 2542 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดปทุมธานี และสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนครนายก มีหนังสือหารือกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม ตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 เช่น การรับรองเอกสาร การรับรองบุคคลว่าเป็นมุสลิม และการรับรองผลิตภัณฑ์อาหาร (ฮาลาล) เป็นต้น ว่าองค์กรใดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการรับรอง เนื่องจากจุฬาราชมนตรีและคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ต่างก็อ้างว่าเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการออกหนังสือรับรองดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วมีความเห็นสอดคล้องกับกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการว่า อำนาจหน้าที่ในการออกประกาศของจุฬาราชมนตรีตามมาตรา 8(4) นั้น เป็นการออกประกาศเกี่ยวกับผลการวินิจฉัยหรือข้อชี้ขาดเกี่ยวกับหลักศาสนาอิสลามเช่น การรับรองเอกสาร การรับรองบุคคลว่าเป็นมุสลิม และการรับรองผลิตภัณฑ์อาหาร(ฮาลาล) เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ตามมาตรา 18(9) และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดตามมาตรา 26(13) โดยจังหวัดใดที่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ก็เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนั้น สำหรับจังหวัดใดที่ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดก็เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป กระทรวงมหาดไทย จึงขอหารือว่าความเห็นของกระทรวงมหาดไทยถูกต้องหรือไม่ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ 7) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย(กรมการปกครอง) กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการศาสนา) ผู้แทนจุฬาราชมนตรีและผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย รวมถึงหนังสือของจุฬาราชมนตรี ที่ สพ 043/2542 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2542 แล้ว มีความเห็นว่า จุฬาราชมนตรีมีอำนาจหน้าที่บัญญัติไว้ในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 กล่าวคือ

มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นต่อทางราชการเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม แต่งตั้งคณะผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นต่อทางราชการเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม ออกประกาศแจ้งผลการดูดวงจันทร์ตามมาตรา 35(11) เพื่อกำหนดวันสำคัญทางศาสนาและออกประกาศเกี่ยวกับข้อวินิจฉัยตามบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม ซึ่งอำนาจหน้าที่ออกประกาศเกี่ยวกับข้อวินิจฉัยตามบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามนั้น หมายความว่าเมื่อหลักศาสนาอิสลามหรือบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในข้อใดหรือเรื่องใดไม่ชัดเจนหรือกรณีมีข้อสงสัยและจุฬาราชมนตรีได้มีคำวินิจฉัยหรือมีคำอธิบายหลักการศาสนาอิสลามหรือบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในข้อนั้นหรือเรื่องนั้นแล้ว จุฬาราชมนตรีก็มีอำนาจหน้าที่ที่จะประกาศคำวินิจฉัยหรือคำอธิบายนั้นให้ผู้ซึ่งนับถือศาสนาอิสลามได้ทราบและถือปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น กรณีที่คัมภีร์อัลกุรอาน บทบัญญัติที่ 2 โองการที่ 168 ได้บัญญัติไว้ว่า “มนุษย์เอ๋ยจงบริโภคสิ่ง “ฮาลาล” อันมัตที่ดี ๆ จากสิ่งที่อยู่ในแผ่นดิน....” จากบทบัญญัติของคัมภีร์อัลกุรอานดังกล่าว มีปัญหาว่าสิ่งใดคือสิ่งที่คัมภีร์อัลกุรอานอนุมัติให้มุสลิมบริโภคได้ (ฮาลาล) ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของจุฬาราชมนตรีที่ต้องวินิจฉัยหรืออธิบายและออกประกาศข้อวินิจฉัยคำอธิบายนั้น ให้ผู้ซึ่งนับถือศาสนาอิสลามได้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

สำหรับคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ซึ่งมีจุฬาราชมนตรีเป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 นั้นมีหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 ซึ่งอำนาจหน้าที่ดังกล่าวนี้ได้รวมอำนาจหน้าที่ออกประกาศ และให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามด้วย ซึ่งหมายความว่า คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย มีหน้าที่ให้คำรับรองว่าเรื่องใดหรือสิ่งใดเป็นเรื่องหรือเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามหรือเป็นไปตามหลักศาสนาอิสลาม หรือบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามที่ได้บัญญัติไว้ชัดเจนแล้ว หรือที่จุฬาราชมนตรีได้ออกประกาศข้อวินิจฉัยไว้แล้ว

ส่วนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนั้น มีอำนาจออกประกาศและให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามในจังหวัดตามมาตรา 26(13) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 และจังหวัดใดที่ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด อำนาจเช่นว่านี้ก็เป็นของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยอาจมอบหมายให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดใกล้เคียงปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนได้ ทั้งนี้ตามมาตรา 18 (6) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540

จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย
คณะที่ 7) จึงเห็นว่าการรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม เช่น การรับรองเอกสาร การรับรอง
บุคคลว่าเป็นมุสลิม และการรับรองผลิตภัณฑ์อาหารที่อนุมัติให้มุสลิมบริโภคได้ (ฮาลาล) ตามที่
กระทรวงมหาดไทยขอหารือมานี้เป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ตามมาตรา 18 (6) และ (9) หรือมาตรา 26(13)
แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 แล้วแต่กรณี

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา